

*Van geloofsvervolging
tot afgebrande
schuurkerk:*

Hekwerk symbo- liseert roerige geschiedenis van Raalter katholieken

(Van onze correspondent)

MARIENHEEM - Een hek heeft soms veel te vertellen. Dat is zeker het geval bij de huidige begraafplaats van de parochie Maria ten Hemelopneming in Mariënheem. Onlangs is deze poort van het oude Heemkerkhof verplaatst naar de huidige dodenakker. Dat hekwerk symboliseert een roerig verleden, van geloofsvervolging tot een afgebrande schuurkerk.

Voorbijgangers zullen nauwelijks iets merken van de bijzondere waarde die aan het hekwerk met de tekst Weest Bereid, wordt toegedicht. Maar als geen ander weet Gait Holtmaat 'Brummelhuis' precies waar het om gaat. Hij heeft de kerkgeschiedenis tussen 1429 en 1988 op een rij gezet.

Holtmaat is ook in de periode van de gevreesde Zwarte Dood (pest) gedoken. Die ziekte heeft ook behoorlijk in deze contreien huisgehouden. Volgens de lokale historicus liep het aantal huizen in de periode 1429-1433 met 32 terug. Een tijdje later (1457-1474) liep dat al weer flink op. De Zwarte Dood bracht trouwens ook in de zeventiende eeuw nog heel wat Sallanders onder de zoden.

De Rooms Katholieken hebben het niet bepaald gemakkelijk gehad na de periode van de Reformatie.

Gait Holtmaat 'Brummelhuis' bij het hekwerk van de huidige begraafplaats van de parochie Maria ten Hemelopneming in Mariënheem.

Voorafgaand na 1602, toen de Plaskerk door de protestanten werd overgenomen, kwam men in de problemen. In het geheim werd de Heilige Mis gelezen, terwijl in 1630 de Jezuiet-pater van Vilsteren toestemming kreeg om de zielenzorg op zich te nemen. Dat gebeurde vanuit Huize Herxen, van waaruit diensten werden verzorgd bij Jorink in Raalte, Breeënbroek en Wiefierink in Linderte en bij Worms in Luttenberg. Van 1675 tot 1751 gingen de Rooms en geregeld naar een stille kerk in Lierderholthuis.

Omstreeks 1750 begonnen de Raaltenaren in een stille buurt (de Kloosterbuurt) in het zuidoosten

van het dorp een godshuis, maar daar stak de protestantse overheid een stokje voor. Dat was een flinke tegenvaller, want men zat door de dood van de priester in Lierderholthuis (1748) nu zonder geestelijke verzorging. De nuntius (soort pauselijke ambassadeur) hielp een handje. Daarna gaf de Drost van Salland, na met veel geld over de brug te zijn gekomen, in 1751 toestemming voor een schuurkerk. En in die tijd is het oude Heemkerkhof ontstaan. Op de dag van Maria Onbevlekt Ontvangen (8 december 1834) is de houten schuurkerk tot de grond toe afgebrand. Volgens historicus Holtmaat werd die brand moedwillig

aangestoken. In de voorafgaande periode (1751 - 1834) zijn de gestorven parochianen van Raalte op het Heemkerkhof begraven.

In 1950 heeft het toenmalige kerkbestuur van Mariënheem dit historische plekje aan de Assendorperweg terug gekocht. Men vreesde namelijk dat er een woonwagencamp zou komen. Het hekwerk is in die tijd gemaakt. De tekst Weest Bereid wordt overigens door pastoor Brummelaar praktisch vertaald. „Dat is van toepassing op de mensen die het kerkhof zo netjes onderhouden. Het hekwerk zet de puntjes op de i”.